

MOKYKLA

**Literatūra ir
menas**

**2003
birželio 6
ps.6**

Na, išaivedėme visus tuos vaikus sodinti medelių, žinote, kadangi manėme, jog... tai bus jų ugdymo dalis - pamatyti, žinote, tą šaknų sistemą... ir atsiras atsakingumo jausmas, noras rūpintis įvairiais dalykais - jie pasijaus asmeniškai už ką nors atsakingi. Jūs žinote, ką aš turiu omeny. Bet visi medeliai nudžiūvo. Apelsinmedžiai. Nežinau, dėl ko jie nudžiūvo, - nudžiūvo, ir tiek. Gal jiems netiko dirva, arba gal sodinukai, kuriuos gavome iš medelyno, nebuvovo patys geriausi. Parašėme dėl to skundą. Surinkome trisdešimt mokinį, kiekvienam davėme padodinti po mažytį medelį, o rezultatas - trisdešimt nudžiūvusių sodinukų! Mokiniai žiūri į tuos mažus rudus stagarus - slegiantis vaizdas.

Nesijaustume taip blogai, jeigu tik porą savaičių prieš tą istoriją su medeliais nebūtų kritusios visos gyvatės. Tik aš manau, kad gyvatės, na... gyvatės pakratė kojas dėl tos priežasties, kad... jūs prisimenat, keturias dienas vyko streikas, buvo išjungtas boileris. Taigi galima paaiškinti. Streikas - galim vaikams paaiškinti, jog viskas įvyko dėl jo. Noriu pasakyti, kad jų tévai - ne vienais iš jų - neleido vaikams peržengti piketuotojų linijos, todėl jie patyrė, kad vyksta streikas ir ką tai reiškia. Taigi, kai reikalai vėl nuplaukė savo tékme ir mes radome tas gyvates, jie per daug nesusijaudino.

Vaistinių žolelių parkas - jis tikriausiai buvo per daug laistomas, ir dabar jie bent žino, kad per daug vandens žolelėms kenkia. Vaikai labai sąžiningai rūpinosi žolelių parku, ir kai kurie iš jų tikriausiai... žinote, kai mes nematėme, jas dar laistė papildomai. O, galimas dalykas... na, aš nenorečiau galvoti apie sabotažą, nors mums ir atejo į galvą tokia mintis. Turiu omeny, tokia mintis mums dingtelėdavo. Galbūt mes taip manėme dėl to, kad prieš tai krito tie šokliai, ir baltosios pelytės krito, ir ta salamandra... na, dabar jie jau žino, kad negalima nešioti gyvūnų plastmasiniuose maišeliuose...

Žinoma, mes tikėjomės, kad kris ir tropinės žuvytės, - tai mūsų nenuste-

bino. Tos prašmatnuolés - tik žvilgtelėk į jas žvairai, ir jau išvertusios pilvus paviršiu! Tačiau mokymo programa buvo taip sudaryta, kad tuo metu kaip tik reikėjo mokinius supažindinti su tropikų žuvimis, ir mes nieko negalėjome padaryt - taip kiekvienais metais, stenkis kuo greičiau išbriest iš viso šito...

Kad kada nors auginsime šuniuką, mes net nebuvom numatę.

Kad kada nors auginsime šuniuką, mes net nebuvom numatę, tačiau kaip tik šuniuką Merdoką mergaitę pamatė vieną dieną po Gristedo sunkvežimiui. Ji labai išsigando, kad ratai gali pervažiuoti jį, kai vairuotojas iškrovės prekes pajudės. Todėl pasiguldė jį kuperinėj ant knygų ir atsinešė į mokyklą. Taigi jau turėjome tą šuniuką. Kai tik pamačiau jį, aš pagalvojau, o Dieve, galiu kiršt lažybų, kad jis pagyvens čia gal dvi savaites, o paskui... Taip ir atsitiko. Klasėje šuniuką iš viso negalima laikyti, taisyklėse net toks punktas įrašytas, bet kaip tu pasakysi vaikams, kad jie negali laikyti šuniuko, kai šuniukas jau čia visiems prieš akis, laksito po klasę ir am am amsi. Jie pavadino šuniuką Edgaru - tai yra pavadino mano vardu. Tai buvo jiems džiaugsmo! Laksto paskui jį ir klykia: "Edgarai, pas mane! Geras Edgaras!" Paskui juokiasi taip, kad jiems net šonai plysta. Juos džiugino to vardo dviprasmybė. Man pačiam irgi patiko. Visai neypkstu, kai iš manės juokiasi. Jie padarė jam nedidelį namelį pagalbinių mokymo priemonių ir visokių smulkmenų spintoje. Nežinau, nuo ko jis padvės. Spėju, kad susirgo šunų maru. Tikriausiai nebuvovo paskiepytas. Išnešiau jį iš spintos, kol vaikai dar nesusirinko į pamokas. Patikrindavau tą spintą kiekvieną rytą, reguliarai, kadangi žinojau, kas turi atsitikti. Atidaviau jį sarginiui.

Šitaip eidamas palei išsirikiavusias eilės aplink bažnyčią vyskupas Motiej

MOKYKLA

Ir pagaliau - tragedija!

Ta tragedija atsitiko tada, kai Metju Veinas ir Tonis Mavrogordou žaidė netoli pamatų duobės, kurią iškasė naujam federaciniam pastatui. Ant duobės krašto buvo sukrautos rietuvės tu, žinote, ilgų medinių sijų. Buvo iškelta kriminalinė byla, teismo procesas vis dar tebesi - tevai vienu balsu tvirtina, kad sijos buvo sukrautos labai blogai.

Man sunku spresti, kas tiesa, o kas ne. Tai buvo keisti metai.

Aš pamiršau paminėti Bilio Brandto téva. Jis, deja, buvo nudurtas peiliu, kai savo paties namuose susikibo su užsimaskavusiu įsilauželiu.

moksliui gauti valdžios leidimą.

Vieną tūkstančių klasėje kilo diskusija.
Vaikai paklausė manęs, kur jie visi daugiau
go: medeliai, salamandra, tropinės žiema,
vytės, Edgaras, tėveliai ir mamyčios.
Metju ir Tonis, kurgi jie dingos? Tiktai
atsakinėjau: "Aš nežinau, aš nežinau".
Ir jie paklausė: "O kas žino?" Aš atsakiau:
"Niekas nežino". Tada jie paklausė, ar ne
sé, ar mirtis teikia prasmę gyvenimui.
Aš atsakiau, ne, gyvenimas teikia prasmę
gyvenimui. Tada jie paklausė, ar ne
mirtis, laikoma esmine nuline atskaita,
padeda peržengti savaimė suprantamą
kasdienybės pilkumą tokia kryptimi, kad vestų į...

- Taip, galbūt, - sutikau aš,
  - Mums nepatinka, - nukirto jie.
  - Ir man, - pritariau.
  - Baisi géda! - suklyké vaikai.
  - Žinoma, - pasakiau.
  - Tai jūs dabar pasimylékite klasejus!

(Helena - mūsų mokytoja, stažuotoja.)

- Jau tiek ir tiek prisiklausėm, skundęsi vaikai, - bet niekada šitoni matėm.

Atsakiau, kad mane išmestų iš darbo ir kad tai niekada (arba beveik niekada) nedemonstruojama.

Helena tuo metu žiūréjo pro langą

- Prašom, labai prašom, - nenusileido jie, - pasimylėkit su Helena. Mes neturim jokio vertingo patyrimo - nebijom!

Pasakiau, kad jiems nėra ko bijoti (nors pats dažnai bijau) ir kad vertybės - visur aplinkui.

Helena priėjo ir apkabino mane. Pabučiavau ją keliskart į kaktą. Mes laikėm vienas kitą glėby.

Vaikai buvo sujaudinti.

Tada pasigirdo beldimas į duris, as atidariau jas, ir į klasę įšuoliavo naujus šoklys. Vaikai pasveikino ji džiaugsmo šūksniais.

Verte JERONIMAS BRAZAIIS

*Versta iš: Donald Barthelme. AM
TEURS. - N.Y., 1976.*